

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตในสาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Documentary Research) โดยการทดลองใช้แหล่งเรียนรู้ (Try Out Internet Learning Resources) ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การดำเนินการวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร โดยการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1.1 ศึกษาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระเศรษฐศาสตร์ จากผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ

1.1.2 ศึกษาจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1.3 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ โดยได้จัดแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อย

1.1.4 ออกแบบตารางบันทึกการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต

1.1.5 ดำเนินการสืบค้นข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์

1.1.6 ตรวจสอบความเกี่ยวข้องของเนื้อหาเว็บไซต์และมาตรฐานการเรียนรู้แล้วบันทึกแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ลงในรูปแบบตารางที่สร้างขึ้นไว้

1.2 การทดลองใช้แหล่งเรียนรู้ และการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสารรวมถึงข้อมูลในเว็บไซต์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ศึกษาเนื้อหาในสาระ

เศรษฐศาสตร์จากผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ กระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการจัดการศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542รวม การศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 การสอนสังคมศึกษา และ ความสำคัญของ แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิด และประเด็นสำคัญ เพื่อที่จะ นำมาวิจัยเพื่อนำไปสร้างเครื่องมือ ตามแผนการสอน (ภาคผนวก ง)

2.1.2 สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต สาระเศรษฐศาสตร์

2.2.3 ศึกษาทฤษฎีการสร้างเครื่องมือ ได้แก่แบบสอบถาม เช่นศึกษาจากหนังสือ และ งานวิจัยต่างๆ รวมถึงศึกษาจากแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ เป็นต้น

2.2.4 ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนการสร้าง จากการศึกษาข้อมูลในงานวิจัย และจากข้อมูลในเว็บไซต์ เพื่อนำมากำหนดประเด็นคำถาม จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไป ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 การปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ได้ดำเนินการโดยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขไป ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และจัดทำเป็น แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2. แหล่งการค้นคว้า

2.1 ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้แกนกลาง สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.2 หนังสือเรียนสังคมศึกษา สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.3 ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 เว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

3.2 คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่น วิทยายน จำนวน 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยคัดเลือกจาก

3.2.1 ความพร้อมของนักเรียนในการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

3.2.3 ความสนใจของนักเรียนที่จะศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในสาระ

เศรษฐศาสตร์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตารางบันทึกแหล่งการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต

4.2 กิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในสาระเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สถาบันการเงิน ซึ่งมีทั้งหมด 3 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 สถาบันการเงิน (ภาคผนวก ง)

กิจกรรมที่ 2 สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร (ภาคผนวก ง)

กิจกรรมที่ 3 สถาบันการเงินที่ไม่ได้ประกอบกิจการธนาคาร (ภาคผนวก ง)

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในสาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ศึกษาเอกสาร ตำรา ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการจากเอกสารรวมถึงข้อมูลในเว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ศึกษาเนื้อหาในสาระเศรษฐศาสตร์จากผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการจัดการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 รวมการศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 การสอนสังคมศึกษาและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต และความสำคัญของอินเทอร์เน็ตกับการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลทางการใช้อินเทอร์เน็ต จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเป็นต้น โดย สร้างแบบสอบถาม กำหนดเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน เพื่อศึกษาถึงสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เช่นการใช้งานคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต และปัจจัยสำคัญใน การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยต้อง การที่จะศึกษาถึงการใช้แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอน และประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้ ทางอินเทอร์เน็ตในการเรียนในสาระเศรษฐศาสตร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตใน สาระเศรษฐศาสตร์ ในด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการเรียน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากการใช้แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

5.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและออกแบบตารางบันทึกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง และได้นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อย ซึ่งพบว่า แหล่งเรียนรู้ที่ค้นพบมีจำนวนมาก และมีรายละเอียดของเนื้อหาที่มาก ดังนั้น เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ จึงได้เพิ่ม จำนวนหน้าเนื้อหาในเว็บไซด์ ว่า ในแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตในเว็บนี้มีจำนวนเนื้อหาสาระกี่หน้า เพื่อเพิ่มความง่ายต่อการศึกษาข้อมูล

5.2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียนในสาระเศรษฐศาสตร์ นำกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถาม วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม และประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ นำกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

5.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยรวบรวมถึงเว็บไซด์ที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง แบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ของการวิจัย อย่างชัดเจนกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

5.4 การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนลองทำ พบว่าเครื่องมือมีข้อบกพร่อง ไม่ชัดเจนในด้านข้อคำถาม ระหว่างนักเรียนกับแบบสอบถาม รวมถึงการจัดเรียงลำดับของข้อคำถามยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในคำถามบางข้อ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือ ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบของแบบสอบถาม และ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

5.4.1 นางผ่องพันธ์ แพงบุคดี ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 5

5.4.2 อาจารย์โกวิทย์ หน่อศรีดา ครูผู้สอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น

5.4.3 ผศ.นพดล มีไชโย อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะทางด้านภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม รวมถึงรูปแบบของแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้ ซึ่งลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า นำผลการทดลองครั้งนี้ โอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จำนวน 10 คน ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.91 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของ สถิติ ประสิทธิภาพ (สถิติกับการวิจัยในชั้นเรียนอ้างอิงจาก <http://202.129.49.60/display.prms?refid=44,19/10/2548>) ที่ตั้งเกณฑ์ไว้ว่าค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ดังนั้นแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้จึงสามารถนำไปใช้ในการสอบถามนักเรียนได้

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต
  - 2.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปถึงโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตในการศึกษา

- 2.2 ผู้วิจัยประสานงานและนัดหมายกับกลุ่มเป้าหมาย

2.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะทำการเก็บข้อมูลใน 1 สัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความรู้สึกต่อแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้ศึกษาได้ทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

วันที่ 1 นำคู่มือแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในสาระเศรษฐศาสตร์และกิจกรรมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในกิจกรรมที่ 1 ไปให้นักเรียนได้ศึกษาและทำกิจกรรม

วันที่ 2 ผู้วิจัยได้เก็บกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 และแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 2

วันที่ 3 ผู้วิจัยได้เก็บกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 และแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 3

วันที่ 4 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 และแจกแบบสอบถามความพึงพอใจให้นักเรียนเพื่อทำการตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาความพึงพอใจจากการนำแหล่งเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ตไปใช้ ในสาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 คน ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บ ด้วยตนเอง ตลอดจนรับแบบสอบถามกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ให้แบบสอบถามและกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้

ทางอินเทอร์เน็ตกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา 30 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเนื้อหาในเว็บไซต์ และได้เข้าไปศึกษาเนื้อหาในทุกเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสาระเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับหัวข้อที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้
2. ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต หลังจากได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมาจำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง แล้วผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ หาค่าสถิติดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าความถี่ และ หาค่าร้อยละ

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตในสาระเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สถาบันการเงิน โดยใช้สถิติขั้นพื้นฐาน มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scales) โดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตรฐาน (Weight Score) 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	กำหนดค่าคะแนน	5
พึงพอใจมาก	กำหนดค่าคะแนน	4
พึงพอใจปานกลาง	กำหนดค่าคะแนน	3
พึงพอใจน้อย	กำหนดค่าคะแนน	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดค่าคะแนน	1

หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำถาม โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.3 ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ในสาระ
เศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านการเข้าถึงข้อมูล ด้านเนื้อหา ด้านเวลาและ
สถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตในสาระ
เศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ แบบความเรียง